החידון נערך על ידי ח, כהן לזיכוי הרבים

א' ב' על הפרשה

פרשת ויקרא

לעילוי נשמת
אבי מורי
הר"ר **אהרן בן ר' יעקב** זצ"ל
הכ"מ

אבגדהוזחטיכ

איזה קרבן צריך להקריב המועל בפיקדון כשגזלתו ישיב?

מה מביא קרבן לה', אדם שלא ישיג די שה לאשם?

מה ישיב אדם שגזל וכחש בפיקדון ומעל?

מה זורקים על המזבח סביב מכל קרבן שאדם מקריב?

מה עשה הכהן לבהמה לאחר ששחט וזרק מדמה?

מה יעשה אדם בהקרבת קרבנו כדי שיכפר לו ה' על עוונו?

מאיזה מין קרבן עולה מביאים מהבקר או מהצאן, תמים?

ממה אסור לעשות מנחה אשר על המזבח יקטירה?

מה עושה הכהן המשיח באצבעו ואחר מִזֶּה על הפרוכת מדם קרבנו?

לאן שפכו את שארית הדם לאחר נתינתם?

למי צריך לתת תוספת חומש אדם שחטא ומעל בקודש?

למנסעפצקרשת

מה על המנחה נותנים לאחר שאת השמן יוצקים?

מה מצוה התורה כברית על כל קרבן לא להשבית?

מיהו האדם שמכל העם נבחר ובחטאו יביא שעיר עיזים זכר?

מה עושה על ראש הקרבן, בעליו כדי שיתרצה לו לכפר עליו?

איזה קרבן נשרף לה' כולו נחת רוח שנעשה רצונו?

מה מביא לקרבן לכפר בעדו הכהן המשיח על חטאתו?

ממה להקריב קרבן אפשר מלבד העוף או מהבקר?

מה עושה הכהן במנחה כשמקריב את אזכרתה?

מה הקרבן במרום גורם כשנשרף אישה להשם?

מה עושה הכהן בעולת עוף ולא יבדיל כנפיו עד הסוף?

כיצד יהיה הקרבן הנבחר מן הצאן או מן הבקר?

הבה ונהיה חסידים של ה' יתברך

א] "**עַם זוּ יָצַרְתִּי לִי תְּהִלָּתִי יְסַפֵּרוּ**" (מן ההפטרה)

היה אחד בעיר ורשא הגדולה שהשם ישמור נחלה ומצבו היה אנוש, הרופאים לא הותירו לו אלא ימים ספורים לחיות. היו לו ששה ידידים, כל אחד חסיד של רבי אחר, וכל אחד מהם תיכף אסר את מרכבתו ונסע לרבו, **וכולם חזרו עם הבטחת קודש:** הסירו דאגה מליבכם! הרופאים לא יודעים מה שהם מדברים, האיש יקום מחוליו וישוב להיות כאחד האדם! נו שוין. חלפו שבעה ימים, **ובשטיבלא'ך של ורשא שררה מהומה.** אותו שכיב מרע, בא והתפלל שחרית עם כולם! **פלאי פלאים!** כמובן שבכל קצוות העיר התרוצצה אותה השמועה, אבל בכל פינה הסיפור סופר עם שמות אחרים, כלומר: שמעתם יענק'ל נהיה הרי חולה וכולם התפללו והמצב היה ירחם השם אבל בער'ל נסע **לקוידינוב** והרבי אמר שאין מה לדאוג והנה היום הוא כבר היה בשחרית!, בצד השני של ורשא השמועה היתה דומה, רק הסיום היה שדוד'ל נסע **לקוזמיר** והרבי אמר וכו'. אחד החסידים נסע לאחר יומיים לרבו, וסיפר לו שהודו לה' יענק'ל הבריא כדברי הרבי, אבל באמת רצוני לדעת מי מכל **הרעבע'ס** אחראי על הסיפור הזה? **מי בעל הנס?**

אמר לו הרבי: **בעל המופת זה אחד ויחיד ומיוחד. זה הקב"ה.** שאל החסיד אבל בכל וורשא רצים ששה סוגי שמועות על **שש רעבע'ס שעשו את ה'מופת'**, אף אחד לא מספר על הקב"ה. ענה לו הרבי בחיוך מריר אכן, **לקב"ה אין חסידים...** > עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו! הבה ונהיה חסידים של ה' יתברך.

הגרח"ב נבנצאל שליט"א

ב] "**ויקרא אל משה**"

הא' של ויקרא קטנה, ודרשו חז"ל שמשה ביקש מחמת ענוותנותו לכתוב א קטנה.

ונשאלת השאלה שהרי עוד קודם מתן תורה בפרשת יתרו מצינו שגם כתוב "**ויקרא ה' אל משה**" ואילו שם לא כתוב "**ויקרא**" באלף קטנה, ויש להבין מדוע משה רבינו לא גילה את הענווה שלו כבר בפעם הראשונה?

ואפשר לבאר זאת ע"פ מאמר חז"ל "אין הקב"ה משרה שכינתו אלא על "**חכם גיבור עשיר ועניו**" כלומר שבכדי שהאדם יזכה שהשכינה תשרה עליו צריך שיהיו לו ארבע מעלות אלו.

והנה - אמנם מובן למה צריך שיהיה חכם ועניו, שהרי המתגאה דוחק רגלי השכינה, אך בשביל מה צריך שיהיה גיבור ועשיר? וכי הקב"ה לא יכול להשרות שכינתו על איש חלש ועני?

ומסביר ר' חיים מוולוזין זצ"ל: שהכן המעלה העיקרית לנבואה היא ענווה, אלא בזמן שאדם אינו עשיר וגיבור אז לא מוכח שהוא באמת עניו כי יתכן שהענווה שלו היא רק מרוב **עניותו**, אבל אם אדם הוא עשיר וגיבור ובכל זאת הוא נשאר עניו הרי זו הוכחה שבאמת הוא עניו! וא"כ פה זה אחרי פרשת כי תשא שהקב"ה אמר למשה "**פסל לך שני לוחות אבנים**" אומר רש"י הראהו מחצב סנפרינון מתוך אהלו ואמר לו שהפסולת יהיה שלך, ומשם נתעשר משה הרבה, וא"כ זהו המעלה של משה שגם לאחר שהתעשר משה הוא היה עניו מכל האדם אשר על פני האדמה.

ג] "**נפש כי תחטא**"

לא נאמר איש כי יחטא, כי את הרגשת העבירה מרגישים בנפש, כשיש "**לב חי ומרגיש**" מרגישים שעשו חטא, כשאין "**לב חי מרגיש**" זה נראה כמו הסיפור הבא: מספרים על אחד שבערב יו"כ פשפש בכל מעשיו וכמובן... לא מצא בידו כל חטא, ניגש לבית שכנו, הכה אותו כמה מכות הגונות, ויצא בשמחה גדולה... **האאאא... עכשיו יש על מה לחזור בתשובה...** כמה התאכזב כאשר מאחוריו שמע את השכנה צועקת לעברו: **אייי ר' יענק'ל** אתה לא יודע איזה מצוה עשית עכשיו... ומן השמים נותנים לאדם הזדמנויות שלבו מתעורר לתקן דרכיו. אך אם אינו מנצל את אותם רגעים, רגשי התעוררות אלו נעלמים ואפילו הולכים למקומות לא טובים.

הגרח"ב נבנצאל שליט"א

לקבצים נוספים במאגר שלנו: hachiyayeda.org • אחיה - המרכז הרב תחומי לטצלחת הילד

ניתן לקבל את העלון במייל: Y0548442989 @GMAIL.COM

פנינים נפלאים מבית כבשונו של הגרח"ב נבנצאל שליט"א מלוקטים מהגליון הנפלא הישיביש'ער חומש
מהי מטרתו של הקורבן?

ד] "וְשָׁחַט אֶת בֶּן הַבָּקָר לִפְנֵי ה' " (א, ה)

שאל פעם רבי יעקב קראנץ זצ"ל המכונה **'המגיד מדובנא':** מדוע לא נאמר בקרבן בן הבקר לשון **'הקרבה'** אלא **'ושחט'?** אלא, תירץ המגיד, ניתן להבין זאת **על פי משל:** עשיר אחד עסק לפרנסתו במסחר. הוא היה שולח שליחים עם סחורות בהיקף גדול, אלו, היו משתדלים במכירתם ושבים אליו עם הרווח. פעם אחד לקחו השליחים סחורה רבה בשווי שלושים אלף זהובים, אלא שפשעו בשמירתה, והסחורה נגנבה מהם. התביישו השליחים לשוב אל העשיר - כיוון שפחדו מתגובתו. על כן, באו אליו בבושת פנים ומתוך בכיות ותחינות שיסלח להם, ואף הציעו לפצות אותו על הנזק הרב שנגרם לו. הצטער העשיר מאוד על ההפסד, הוא ידע שאין ביכולתם לשלם את מלוא הסכום, על כן, התפשר איתם שישלמו לו אחוז אחד משווי הסחורה שנגנבה. דהיינו: במקום שלושים אלף זהובים, שלוש מאות זהובים בלבד; ומכיוון שגם הסכום הזה היה גדול עליהם, העשיר התפשר לפריסה של תשלומים - שלושה זהובים בכל שבוע. אחד השליחים היה עני מרוד, והנה קרה שבשבוע אחד לא השיגה ידו אלא רק שני זהובים. ניגש האיש אל המעביד, ובכה כדי שימחל לו על שלא השיג הפעם. תוך התחייבות שבשבוע הבא בעזרת השם ישלם את ההפרש. ואכן, קיבל העשיר את הכסף במאור פנים. לעומתו שליח אחר שהיה בעל יכולת, שילם כל פעם בשמחה ארבע זהובים, אך הנה דווקא את כספו של זה השליח השני, קיבל העשיר בפנים זועפות. 'מדוע הנך מחמיץ פנים דווקא לזה שמשלם מעבר למה שצריך'?! שאלו את העשיר; 'את כספו של זה ששילם פחות קיבלת במאור פנים, ואלו את כספו של זה ששילם יותר אתה מקבל בפנים זועפות'?! השיב להם העשיר: תשלום זה שהם משלמים לי, לא יפצה אותי על הנזק שנגרם. כל שכרי מתשלום זה הוא, הבושה שהם חשים מכך שהתרשלו בתפקידם. כך אני מקווה כי לפחות בעתיד יזכרו את הבושה וישתדלו בעבודתם יותר... אדם זה ששילם לי פחות ממה שהתחייב, בושתו גדולה, ועל כן, אני סמוך ובטוח כי יזכור זאת להבא וישמור כראוי על הסחורות. ואילו השני עלול עוד להתגאות בכך שהוא משלם יותר מכפי שנדרש...'.

כן הוא גם הנמשל: אדם שמביא קרבן לה', אליבא דאמת אין דבר הנחשב אצל הקב"ה למאומה כנגד הפגם שפגם בחטאו, אלא עיקר הדבר הוא הסליחה שיסלח לו על כך שליבו נשבר ונדכה. על כן, מי שאין ידו משגת להביא בן בקר, אלא מביא כבש או איל הרי הוא בבושה גדולה. בושה זו תזרז אותו לעתיד לבוא שלא יחטא עוד. לא כן מי שמביא שור גדול הוא מתגאה בלבו ואומר: **'העשרתי את קוני'!** הוא שב מן המזבח בלב שמח, כאילו הקב"ה כביכול עוד **'הרוויח'** ממנו ... לא זאת בלבד שלא יזהר במעשיו מכאן ואילך, עוד עלול משום כך לחזור ולחטוא ... לכן לא נאמרה לשון **'הקרבה'** בשור, כי לשון "הקרבה" מורה על כך שהוא מתקרב אל ה', **ולא כך הדבר במי שבא להקריב שמח וטוב לב ...!**

תורה ומצוות אינם כבדים...

ה] "וְלֹא אֹתִי קָרָאתָ יַעֲקֹב כִּי יָגַעְתָּ בִּי יִשְׂרָאֵל" (מן ההפטרה)

אחד המשלים המפורסמים בשמו של המגיד מדובנא הוא באורו על פסוק זה:

משל לסוחר ששלח שליח, כדי שיביא לו מטען מהנמל. אחרי הרבה זמן הגיע השליח, מתנשף ויגע, כפוף ומזיע, כורע תחת עומס המטען, והכריז בשארית כוחותיו באוזני הסוחר "הבאתי לך את החבילה המבוקשת". הלה הגיב מיד: **"לא נכון. זו לא החבילה שלי".** "עוד לא פתחת אותה", התפלא השליח, "למה אתה אומר זאת?" ענה לו הסוחר: "פשוט מאוד. החבילה שלי לא כבדה, ומי שיישא אותה לא יתנשף. אם אתה מתנשף - זו אינה החבילה שלי. **החבילה שלי מכילה יהלומים.** יהלומים לא כבדים"...

כך המשיל המגיד מדובנא את עבודת ה', אשר צריכה להיות טבעית ומתאימה לאדם ושתהיה נעימה ומתוקה; אם עבודה זו גורמת סבל וקושי לבעליה, הרי שזו לא עבודת ה' הנכונה והראויה.

ומענין לענין באותו ענין: הגאון ר' אלי' מישקובסקי זצ"ל היה מבאר את דברי המדרש **"חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדתיך"** אמר דוד רבש"ע בכל יום ויום הייתי מחשב ואומר למקום פלוני ולבית דירה פלונית אני הולך והיו רגלי מביאות אותי לבתי כנסיות ולבתי מדרשות הה"ד "ואשיבה רגלי אל עדותיך" (ויק"ר פל"ה אות א'), וכי דוד המלך כל ימי חייו היה הולך רק לבית המדרש?! הוא אף פעם לא הלך למכולת, לרופא או לבנק?! ... **וביאר ר' אלי'** שלכל מקום שאדם הולך, הוא הולך עם סיבה, הוא תמיד יידע לנמק "אני הולך למקום פלוני בגלל ש...", אבל כשאדם הולך לביתו הוא לא הולך **"בגלל ש..."** אלא כי זה הבית שלו, לבית הולכים כי זה הבית, ולא בגלל סיבה מסוימת. אומר דוד המלך **"רגלי מביאות אותי לבית המדרש",** כי בית המדרש זה הבית שלי ואדם בטבעו הולך לביתי! עבודת ה' ובפרט לימוד התורה אינם מיגעות, בית המדרש הוא הבית של האדם! ואם אדם עובד להגיע להרגשת השמחה והסיפוק מכל מצוות ומצווה, **אין מאושר ממנו...**

דברי חיזוק לרגל המלחמה – "ואנחנו בשם ה' אלוקינו נזכיר"

ו] בספר יהושע מסופר על מלחמת העי...

"וַיִּמְעֲלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מַעַל בַּחֵרֶם... וַיִּחַר אַף ה' בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲלוּ מִן הָעָם שָׁמָּה כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיָּנֻסוּ לִפְנֵי אַנְשֵׁי הָעָי וַיַּכּוּ מֵהֶם אַנְשֵׁי הָעַי כְּשִׁלֹּשִׁים וְשִׁשָּׁה אִישׁ וַיִּרְדְּפוּם לִפְנֵי הַשַּׁעַר עַד הַשְּׁבָרִים וַיַּכּוּם בַּמּוֹרָד וַיִּמַּס לְבַב הָעָם וַיְהִי לְמָיִם, וַיִּקְרַע יְהוֹשֻׁעַ שִׂמְלֹתָיו וַיִּפֹּל עַל פָּנָיו אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן ה' עַד הָעֶרֶב הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עָפָר עַל רֹאשָׁם.

וַיֹּאמֶר **יְהוֹשֻׁעַ אֲהָהּ ה' אלוקים** לָמָה הֶעֱבַרְתָּ הַעֲבִיר אֶת הָעָם הַזֶּה אֶת הַיַּרְדֵּן לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד הָאֱמֹרִי לְהַאֲבִידֵנוּ... וְיִשְׁמְעוּ הַכְּנַעֲנִי וְכֹל יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְנָסַבּוּ עָלֵינוּ וְהִכְרִיתוּ אֶת שְׁמֵנוּ מִן הָאָרֶץ **וּמַה תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל",** אומר רש"י: **ומה תעשה לשמך המשותף בשמנו, "וַיֹּאמֶר ה' אֶל יְהוֹשֻׁעַ קֻם לָךְ** לָמָּה זֶּה אַתָּה נֹפֵל עַל פָּנֶיךָ", **אומר רש"י: קום לך. קם לך כתיב, עמד לך מה שהתפללת לפני והזכרת.**

שמעתי לבאר שפה כתוב את הסוד הגדול איך עם ישראל יכול להתגבר על אויביו, שיהושע כשהוא מעורר רחמים לפני ה' הוא מתפלל ושואל **"ומה תעשה לשמך הגדול".**

והעניין הוא: שהרי נתאווה הקב"ה להשרות שכינתו בתחתונים, דהיינו שכוונתו הייתה **שאורו הגדול ושפעתו יהיה ממש פה למטה שוכן אצלנו בלבותינו היהודים,** וכמו שכתוב **"והתהלכתי בתוככם** והייתי לכם לאלוקים ואתם תהיו לי לעם" **אומר הרמב"ן שתהיה הנהגתי בכם מפורסמת כמלך בקרב מחנהו, מספיק להם כל צרכם... והוא אמת,** וכן כתוב **"כי חלק ה' עמו"** דהיינו שאנחנו החלק שלו, אנחנו הנחלה שלו, וזה קורה ע"י שהוא שיתף את שמו הגדול והקדוש בנו, וכמו שאנו מזכירים בתפילות המועדים **"ושמך הגדול והקדוש עלינו קראת"**, וכן מובא בירושלמי תענית (פ"ב ה"ו) "רבן שמעון בן לקיש בשם רבי יוסי **שיתף הקדוש ברוך הוא שמו הגדול בישראל"**... וכו', כך אמר הקב"ה אם מניח אני את ישראל כמות שהם נבלעין הן בין העכו"ם, אלא **הרי אני משתף שמי הגדול ביניהם והם חיים"** והירושלמי מביא את הטעם מתפילת יהושע, **נמצאנו למדים** שכל רצונו של ה' בבריאת כל העולם הגדול הזה היה בשביל תכלית אחת ויחידה, **והיא:** ששמו הגדול יתעלה ויתקדש פה למטה, וזה קורה רק ע"י עם ישראל שמחובר בכל כוחו לקב"ה, מקדשים ומפרסמים את שמו הגדול בתחתונים, ועל כן מתפלל יהושע לפני ה' ואומר אם ח"ו יבואו האמורי והכנעני ויושבי הארץ ויכריתו את שמינו מן הארץ, ממילא לשמך הגדול לא יהיה פה מקום, כי רק אנחנו המרכבה לשמו הגדול, **והקב"ה הסכים עמו וקיבל את תפילתו.**

וודאי שזכות זו היא רק למי שרוצה להיקרא בשמו של הקב"ה, מחשיב ומעריך את זה, לומד את תורתו יתברך, מתפלל ועושה מצוות **לא כמצוות אנשים מלומדה** כי ככה כולם עושים וכדו', או בשביל לקבל שכר בהווה או בעתיד, אלא הכל בכוונה תחילה **כדי להיות מקום לשכינתו יתברך פה בינינו שהרי זה הוא תכלית רצונו יתברך,** וירצה וישאף לבורא עולם שיבוא כבר לשכון בינינו ממש בביתו נאוה קודש בבית המקדש, וודאי שמי שיחשוב וילך במהלך הזה של חיבור אמיתי לשמו יתברך, ירצה בכל מעשיו לקדש את שמו הגדול שיהיה מפורסם לעיני כל, וודאי ששמו הגדול יעמוד לו להינצל מכל אויבנו להיוושע בתשועת עולמים, ויהיה ה' חלקו ונחלתו לעד ולעולמי עולמים, ויקוים בו הפסוק (ישעי' מט) **"וַיֹּאמֶר לִי עַבְדִּי אַתָּה יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בְּךָ אֶתְפָּאָר".**

(נכתב על פי הבנת הכותב בהשראת שיחותיו המרוממות של **מו"ר הגאון ר' אברהם אוחנה שליט"א**)

לקבלת נוספים במאגר שלנו: hachiyayeda.org • אחיה - המרכז הרב תחומי לחצלחת הילד
אחיה